

Wystąpienie wiceministra Stanisława Szweda podczas drugiego czytania rządowego projektu nowelizacji Kodeksu pracy mającego na celu likwidację tzw. syndromu pierwszej dniówki w Sejmie RP w dniu 12 maja 2016 r.

Panie Marszałku, Wysoka Izbo:

Bardzo dziękuję wszystkim klubom za poparcie nowelizacji ustawy dotyczącej kodeksu pracy, za likwidację tzw. syndromu pierwszej dniówki. Nie ukrywam, że zaskoczył mnie Pan Poseł Jarubas, który potrafił przy syndromie pierwszej dniówki poruszyć inne aspekty, nawet program dla wsparcia młodych ludzi do 30 roku życia. Wprawdzie nie słyszy, ale chcę go zapewnić, że program jest kontynuowany, tak że nie ma żadnego zagrożenia co do kontynuacji tego programu.

Wracając do naszej ustawy, bardzo się cieszę, że jest dzisiaj jednomyślność. Przypominam, że w poprzedniej kadencji sejmu ten program zgłaszało Prawo i Sprawiedliwość. Wtedy nie było porozumienia co do przyjęcia tych rozwiązań. Dzisiaj to porozumienie mamy. I ważne również też jest to, że Wysoka Izba uszanowała porozumienie, które zostało zawarte przez Radę Dialogu Społecznego. Bo to był pierwszy projekt, który uzyskał akceptację zarówno ze strony pracodawców jak i ze strony związków zawodowych.

Co do zasady jak również co do terminu wejścia w życie. Określiliśmy termin wejścia w życie tej ustawy na 1 września tego roku. Także to też jest dobry przykład rozpoczęcia dialogu między stroną społeczną i akceptowania uzgodnień partnerów społecznych przez stronę rządową.

Jeśli chodzi już o konkretne pytania to po kolei jak były zadawane. Pani Poseł Ewa Tomaszewska pytała o kwestię związaną z Państwową Inspekcją Pracy. No i jednym z argumentów dokonania tej zmiany była też opinia Państwowej Inspekcji Pracy. Dzisiaj w przypadku funkcjonowania tej ustawy wielokrotnie inspektorzy przychodzą na kontrolę. Nie mieli możliwości sprawdzenia, czy pracownik faktycznie umowy jeszcze nie miał, pracuje pierwszy dzień czy tego po prostu nie ma.

Ta zmiana spowoduje, że do takich sytuacji nie będzie dochodziło i od razu odpowiadam na wątpliwości, które były tutaj podnoszone. To kwestia przesunięcia tak naprawdę potwierdzenia zawartej umowy. Bo mamy tak naprawdę do końca pierwszego dnia a teraz, że przed rozpoczęciem pracy to potwierdzenie musi być. Wiadomo też, że pracownik musi mieć badania lekarskie i myślę, że również przy tej okazji może otrzymać oczywiście od razu umowę o pracę i nie będzie z tym większych problemów.

Pani Poseł Bożena Borys-Szopa pytała również o zmiany dotyczące ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. My doskonale pamiętamy całą dyskusję oraz też wnioski płynące z Państwowej Inspekcji Pracy, dotyczące powiadania na 7 dni przed kontrolą przedsiębiorcy o kontroli. Przepis, który budzi dużo zastrzeżeń. Warto tu przypomnieć, że w ostatnim czasie Główny Inspektor Pracy wydał nową interpretację tego zapisu mówiącą o tym, że naprawdę ten przepis nie powinien dotyczyć Inspekcji Pracy, ale są wątpliwości, które później muszą być rozstrzygane na drodze sądowej. Warto zastanowić się nad zmianą tych przepisów. Oczywiście tutaj w porozumieniu z Ministrem Rozwoju, bo to jest Ustawa o Swobodzie Działalności Gospodarczej.

Jeżeli jeszcze będziemy szerzej rozmawiać między innymi na temat uprawnień i zmian dotyczące zmian Inspekcji Pracy, między innymi to co również proponuje Główny Inspektor Pracy, który też ma z naszej strony pełną akceptację aby dokonać pewnej poprawki nakładania kar. Czyli jeżeli pierwsza wizyta Inspektora jest w miejscu pracy to powinna kończyć się pouczeniem, chyba, że jest to kwestia dotycząca zagrożenia życia i bezpieczeństwa, to wtedy oczywiście jak najbardziej powinny być podjęte decyzje. Czy to o mandacie czy o wstrzymaniu produkcji ale w szczególności w małych przedsiębiorstwach, gdyby to była pierwsza uwaga, a w przypadku recydywy na nałożenie mandatu.

Takie propozycję powinny również się znaleźć w zmianach dotyczących Państwowej Inspekcji Pracy i myślę, że przy tej okazji powinniśmy wrócić do kwestii związanych, dotyczących właśnie zmiany czy likwidacji powiadomień. Z tym również wiąże się kwestia związana z upoważnieniami. Inspektorzy Pracy muszą otrzymywać przed przystąpieniem do kontroli wydają się, że w większości państw czy może we wszystkich państwach europejskich jest, że Inspektor na podstawie legitymacji wchodzi, nie musi mieć jeszcze dodatkowe upoważnienia.

Pan Poseł Łukasz Rzepecki mówił też o tym okresie próbnym i tutaj pełna zgoda, bo tych nadużyć było bardzo dużo i mamy nadzieję że ta nowelizacja w jakiś sposób to ukróci. Bo nie będzie tłumaczenia, że to jest pierwszy dzień i na okresie próbnym.

Oczywiście jeżeli też nie jesteśmy w stanie ustawowo uregulować, gdzie ewidentnie jest zgoda tej drugiej strony i pracodawca mając nawet świadomość, że pracownik jest wielokrotnie zmuszany do takiego działania, no ale tutaj dajemy tą szansę aby pracownik mógł się przed tym bronić.

Jeżeli będzie tak, tu było pytanie Pana Posła Budy dotyczące tych podwójnych umów, to tutaj również jest problem. No może ta propozycja tutaj, która była zgłaszana dotycząca właśnie tutaj prób powiadamiania. Nasz system elektroniczny jest w tej chwili szybko rozwijający się, tak że może w przyszłości takie rozwiązania będą brane pod uwagę.

Pani przewodnicząca, Pani Poseł Barbara Bartuś zwróciła uwagę na bardzo istotną kwestię dotyczącą powiadamiania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który dziś ten termin jest siedmiodniowy. To też rozważaliśmy w pracach naszej zmiany. To był też jeden postulat z Inspekcji Pracy, z tym, że tutaj opinia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była jednoznaczna, że objęcie ochroną ubezpieczeniową odbywa się w momencie podpisania umowy. Czyli nie ważne, w którym momencie się powiadomi się organ czyli ZUS, czy to będzie 5 dni, 6, 7 dni, ale w momencie podpisania umowy czyli przyjmując, że dzisiaj umowa będzie podpisana przed rozpoczęciem pracy, to również w tym momencie jest ta ochrona. Stąd zdecydowaliśmy się na ochronę, oczywiście biorąc pod uwagę, że są różne formy zatrudnienia. Mówimy o formie kodeksowej – jest łatwiejsza ale i tu inne stosunki pracy przy umowie zlecenia są trochę w innym zakresie, to próbujemy w innych przepisach uregulować, ale wydają się, że jeżeli podejmiemy dyskusję dotyczącą przeglądu całego programu emerytalnego, to też jedna z tych dyskusji, która powinna być o tym co tu Pani Poseł mówiła.

Bardzo dziękuję jeszcze wszystkim za poparcie tego projektu.

Dziękuję bardzo.